

Paddenstoelen.flits

Natuurpunt [no.reply@natuurpuntwebsite.be]

Verzonden: maandag 30 april 2012 15:01

Aan: Veerle Solia

Paddenstoelen.flits

april - mei 2012

- [Paddenstoel van de maand: Voorjaarspronkridder](#)
- [Roesten op Muskuskruid](#)
- [Paddenstoelenliteratuur in de winkel](#)
- [Gagelmummiekelkje nieuw voor Vlaanderen](#)
- [Werkgroepen in actie](#)
- [Verslag van een zeer interessante mycologendag](#)
- [Paddenstoelweekend 20 - 21 oktober](#)

Paddenstoel van de maand: Voorjaarspronkridder

De Voorjaarspronkridder (*Calocybe gambosa*) is één van de weinige grote paddenstoelen die in het voorjaar te zien zijn. Toch worden de groepjes

Voorjaarspronkridder, met hoeden van 5 tot 15 cm groot, niet overal opgemerkt. De soort is slechts matig

algemeen, meestal te vinden langs bosranden op kalkhoudende bodem. Deze witte paddenstoelen, met [bochtig aangehechte plaatjes](#), witte sporen en een duidelijke meelgeur (natte bloem, pannenkoekenbeslag), zijn gemakkelijk te herkennen. Op waarnemingen.be zagen we de eerste Voorjaarspronkridders in 2008 al verschijnen op 6 februari. Dit jaar verschenen de eerste pas op 16 april. De Engelse (St George's mushroom) en Franse (Tricholome de la Saint-Georges) benaming van deze soort wijzen erop dat de soort doorgaans rond de feestdag van Sint-Joris (23 april) gevonden wordt. Maar als het blijft regenen is het goed mogelijk dat we ze nog tot in juni vinden.

Voer je vondsten in op waarnemingen.be.

Roest op Muskuskruid

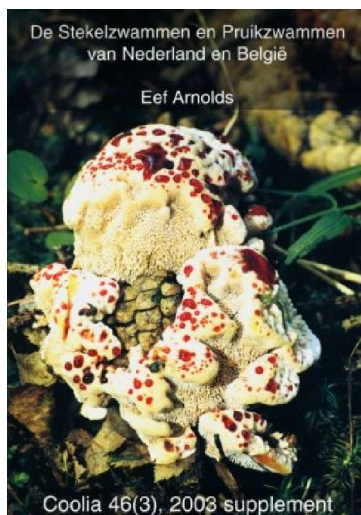
Zeg niet zomaar Muskuskruidroest wanneer je kleine puntjes op de bladeren van Muskuskruid ziet. Maar neem de loep er even bij en kijk goed of de puntjes zwart of wit zijn. De zwarte puntjes worden veroorzaakt door Muskuskruidroest (*Puccinia adoxae*, foto links), de witte tot bleekgele door de Macrocyclische muskuskruidroest (*Puccinia albescens*, foto rechts).

Die laatste soort veroorzaakt ook vervormingen aan bladeren en steel. In tegenstelling tot het merendeel van de roesten zijn deze twee soorten dus gemakkelijk uit elkaar te houden. Als je het aantal waarnemingen van deze soorten bekijkt, blijken deze soorten zeldzaam te zijn. Maar als je gericht op zoek gaat naar deze twee soorten dan is de kans reëel dat je ze vindt. Er wordt nog veel te weinig naar roestzwammen gekeken. De Muskuskruid-Springzaadroest (*P. argentata* of *P. impatiens*), waarvan het hartje van de

'vruchtlichamen' (aecia) goudgeel is, wordt amper gemeld. Het nieuwe roestenboek is nog steeds verkrijgbaar in de [Natuurpunt winkel](#).

Paddenstoelenliteratuur in de winkel

De eerste stekelzwammen mag je pas eind juni verwachten en de pruikzwammen verschijnen pas ten vroegste eind juli. Maar je kan beter op tijd beginnen studeren en het boekje "De stekelzwammen en pruikzwammen van Nederland en België nu al aanschaffen." Dit boekje van 96 pagina's bevat beschrijvingen, kleurenfoto's en verspreidingskaartjes. Er is ook een hoofdstuk over micro- en macroscopische kenmerken, de naamgeving, ecologie en het voorkomen vroeger en nu. Via determinatiesleutels kom je bij de juiste geslachten en soorten.

Dit boekje wordt verkocht in de [Natuurpunt winkel](#) aan 12,60 euro voor leden en 14 euro voor niet-leden.

In het voorjaar vind je wel eens kleine, bruine gesteelde bekerzwammetjes op oude, afgevalen katjes van bomen en struiken. Het

[Elzenkatjesmummiekelk](#) (*amentacea*) is wellicht de meest voorkomende soort uit het genus *Ciboria*. Eén van de

zeldzamere mummiekelkjes is het Gagelmummiekelkje (*C. acerina*). Daarvan zijn in Nederland amper een handvol recente vindplaatsen. Enkele daarvan liggen wel heel dicht bij de Belgische grens, wat mycologen al lang doet vermoeden dat dit ook in de Kempische gagelvelden moet te vinden zijn. François Bartholomeeusen en Staf Elsermans voegden de daad bij het woord en vonden de voorbije maand het Gagelmummiekelkje voor het eerst in Vlaanderen. Maar liefst op drie locaties in het Turnhoutse konden zij dit kleinood vinden. De naam 'Gagelmummiekelkje' is enigszins misleidend want de soort kan ook op katjes van wilg, els en populier voorkomen. Microscopische controle is in dat geval noodzakelijk. Vind je een mummiekelkje op oude katjes van Gagel, dan heb je sowieso het Gagelmummiekelkje.

Werkgroepen in actie!

Steeds meer paddenstoelwerkgroepen gaan het hele jaar door op stap. Ook Mycoflora - afdeling Land van Reyen stelde een [jaarkalender](#) op. De zwammenwerkgroep Zuid-West-Brabant gaat al sinds 2000 in het najaar twee keer per week op excursie (woensdag- en zaterdagvoormiddag). De kennis en het enthousiasme namen toe.

Dit jaar besliste de werkgroep om ook buiten "het paddenstoelenseizoen" één keer per maand op stap te gaan. De excursies gaan door op de derde woensdag van de maand en de afspraakplaats en eventuele wijzigingen in het programma kan je vernemen bij [Piet Onnockx](#).

Verslag van een zeer interessante mycologendag

Op 17 maart trokken een 60-tal paddenstoelenkenners naar de 21ste Vlaamse mycologendag die dit jaar doorging in Leuven. Zoals gewoonlijk werd de zwaardere kost in de voormiddag

voorgeschied: vaalhoeden door prof. H. Beker en nieuws over de melkzwammen, russula's en truffels in Vlaanderen vanuit de Universiteit van Gent.

In de namiddag moedigde Raf Leysen ons aan om meer naar meeldauwen te kijken. En niet toevallig verscheen er recent ook een [nieuw boek](#) om ons op gang te helpen. Maar ook [volgende website](#) blijkt interessant voor foto's en info over meeldauwen. En als je vragen hebt kan je altijd bij [Raf](#) terecht.

Drie jaar lang keken de mycologen intensief naar brandplekken en dit leverde buiten een paar nieuwe soorten voor België en Vlaanderen ook heel wat andere zeldzaamheden op. Een uitgebreid artikel zal verschijnen in de volgende [Sterbeeckia](#).

2011 was blijkbaar een jaar met zeer veel interessante vondsten. Dit vernamen we van Wim Veraghtert, Luc Lenaerts, Ronny Boeykens, Hans Vermeulen en Bernard Declercq. Een uitgebreid verslag van de mycologendag vind je de [Plantaardige nieuwsbrief](#), die je via een mail aan [Roosmarijn](#) vier keer per jaar ontvangt.

Paddenstoelweekend 20 - 21 oktober

Twee jaar geleden gingen we op zoek naar paddenstoelen in tuinen. Dit leverde 8.009 vruchtlichamen op van 189 soorten. We bereikten hiermee maar 208 deelnemers, terwijl het aantal abonnees (2850) van deze paddenstoelen.flits bewijst dat we met paddenstoelen veel meer mensen kunnen aanspreken.

Daarom gooien we het dit jaar over een andere boeg. We laten heel Vlaanderen zoeken naar één mooie en gemakkelijk herkenbare soort... Over welke soort het gaat dat houden we nog eventjes geheim. Meer details over deze paddenstoelzoektocht verneem je in Natuur.blad. Je kan alvast dit weekend in je agenda aanstippen en een paddenstoelactiviteit voor groot publiek organiseren met je werkgroep of afdeling. Aankondigingen van deze activiteiten zijn welkom bij [Roosmarijn](#).

Wil je deze nieuwsbrief niet meer ontvangen ? Klik dan [hier](#).
Heb je opmerkingen of vragen? Mail dan naar

roosmarijn.steeman@natuurpunt.be.